

Endringer til handlingsplan og budsjett

Sarpsborg kommune

2025 – 2028

Fremmet av:

Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Sammen for Sarpsborg,

Pensjonistpartiet og Industri og Næringspartiet

Et budsjett som setter det viktigste først

Selv små prioriteringer i et budsjett kan utgjøre en forskjell for mange. Én utstrakt hånd fra kommunen til næringsliv og frivillighet setter i mange tilfeller hundrevis av gode krefter i sving. I et budsjett hvor mulighetsrommet er lite, er det gledelig å finne rom til å prioritere et felles prosjekt med Fellesverket Røde Kors. Dette er et prosjekt som vil utgjøre en forskjell i livet for noen av de som trenger et løft i hverdagen.

Det bevilges 500.000 kroner årlig til at Fellesverket kan etablere et dagtilbud for ungdom som trenger en alternativ arena til ordinært skoletilbud, med mål om å forebygge skolefravall og styrke motivasjon og forutsetninger for å fullføre skolegang.

Dette er ett av mange eksempler på en bevisst dreining fra styringsflertallet. Kommunens visjon «Sammen skaper vi Sarpsborg» legger premisser på hvordan vi i Sarpsborg gir omsorg til de som trenger det mest, hvordan vi skal danne og gi opplæring til våre barn og unge, og setter retning for utvikling av samfunnet vårt. I vår visjon ligger også kommunens uforløste potensiale og mulighetsrom. Derfor styrker vi samarbeidet med nabokommuner, næringsliv og frivillighet.

Landets kommuner står ovenfor en historisk krevende økonomisk situasjon, og Sarpsborg er en av kommunene som rammes hardt. En sterkere kommuneøkonomi er en oppgave styringsflertallet tar på det største alvor. Samtidig er vi optimistisk på vegne av Sarpsborg - vi skal lykkes for å sikre trygghet og kvalitet i tjenestene til innbyggerne.

Det forutsetter at vi fortsetter en helt nødvendig omstilling i kommunen. Som følge av at vi blir flere eldre over 80 år, må kommunes tjenestevolum innen eldreomsorg dreies i årene som kommer, samtidig som vi har tilstrekkelig kapasitet på sykehjems plasser. Vi legger frem et budsjett som bevarer sykehjems plasser som er foreslått nedlagt, samtidig som vi sørger for en styrking av hjemmesykepleien, satsning på velferdsteknologi, avlastning for pårørende og gode møteplasser som dagsenter.

Innenfor trange rammer, satses det på forebygging generelt og barn og unge spesielt. Barnehagen og skolen er med på å legge grunnlaget for at barn og unge skal bli gode, trygge voksne. Sarpsborg er et godt sted å vokse opp, men noen barn og unge trenger ekstra hjelp. Utagerende atferd, vold og trusler øker i omfang. Styringsflertallet vil styrke laget rundt læreren, og har i 2024 opprettet et ressursteam som skal styrke innsatsen mot vold og trusler i skolen, og i dette budsjettet fortsetter vi styrkingen med ansettelse av flere miljøveiledere.

Oppsummert gir dette budsjettet et netto driftsresultat i perioden på 116 millioner kroner, som utgjør 0,47% av brutto inntekter mot en vedtatt målsetning på 1,5 %. Det vitner om trange rammer i årene som kommer. Det er fortsatt et stort behov for streng økonomistyring, og underveis kan det bli behov for ytterligere innstramminger.

Med økonomisk kontroll og nøkternhet i bunn ser vi fremover med et optimistisk blikk. Ved å ta alle samfunnets gode krefter i bruk skal vi realisere vårt uforløste potensial.

Driftsbudsjett

Kommunedirektørens forslag til rammer for kommuneområdene:

Kommuneområde	2025	2026	2027	2028
Kommunedirektør	13 612	7 612	6 612	6 612
Kommuneområde samfunn	120 015	121 175	117 175	117 175
Kommuneområde helse og velferd	2 337 065	2 332 122	2 319 143	2 319 143
Kommuneområde fellesfunksjoner	249 115	242 651	244 451	242 251
Kommuneområde oppvekst	1 492 145	1 491 145	1 492 195	1 492 195
Kommuneområde teknisk	179 862	129 104	86 092	57 629
Fellesposter	16 100	26 100	26 100	26 100
Sum bevilgninger drift, netto	4 407 914	4 349 909	4 291 768	4 261 105

Nye rammer etter politisk prioritering:

Kommuneområde	2025	2026	2027	2028
Kommunedirektør	13 612	7 612	6 612	6 612
Kommuneområde samfunn	119 715	120 125	114 625	113 625
Kommuneområde helse og velferd	2 349 015	2 364 152	2 377 153	2 377 153
Kommuneområde fellesfunksjoner	247 115	240 651	242 451	240 251
Kommuneområde oppvekst	1 494 995	1 495 195	1 497 295	1 497 295
Kommuneområde teknisk	183 124	131 704	88 942	60 479
Fellesposter	16 100	26 100	26 100	26 100
Sum bevilgninger drift, netto	4 423 676	4 385 539	4 353 178	4 321 515

Netto driftsresultat og avsetning til driftsfond:

	2025	2026	2027	2028
Generelle inntekter	-4 860 583	-4 890 367	-4 898 864	-4 913 625
Netto finansutgift	419 800	463 800	517 500	562 100
Netto inntekt	-4 440 783	-4 426 567	-4 381 364	-4 351 525
Netto bevilgning til drift	4 423 676	4 385 539	4 353 178	4 321 515
Netto driftsresultat	-17 107	-41 028	-28 186	-30 010
Overføring investering	13 500	14 900	16 400	16 400
Netto avsetning fond	3 607	26 128	11 786	13 610
Sum	0	0	0	0

Kommuneområde helse og velferd

Området styrkes vesentlig i perioden. Endringer av tiltak og styrking av rammen i perioden er 339,2 millioner inkludert påpluss fra styringspartiene. Av dette går 112 millioner til styrking av hjemmesykepleien.

Styringsflertallets styrking av budsjettet er kr. 160 millioner i perioden 2025 – 2028.

Det skal være godt å bli gammel i Sarpsborg. Det forutsetter gode og tilgjengelige helse- og omsorgstjenester, et variert tjenestetilbud og valgfrihet. For å lykkes med det kreves det en dreining i hvordan vi utvikler kommunens velferdstjenester. Det arbeidet er startet, men retningen forsterkes i denne budsjettperioden.

Behovet for sykehjemsplasser vil fortsatt være stort i hele budsjettperioden. Derfor foreslår vi å bevare de 62 sykehjemsplassene som i kommunedirektørens opprinnelige budsjettforslag ble foreslått lagt ned. Videre sikrer vi i budsjettet fleksibilitet til å kunne kjøpe ytterligere 20 sykehjemsplasser ved behov. Sistnevnte tiltak er budsjettet i 2027 og 2028.

Antallet personer over 80 år forventes å øke kraftig, samtidig som flere ønsker å bo hjemme lengst mulig. Dette krever en økt satsing på hjemmebaserte tjenester, og det er derfor lagt opp til at hjemmesykepleien styrkes for å starte dreiningen av tjenesten.

Vi vil se på hvordan dagsenter i kommunen er organisert. Dagsenter har et stort potensial for å fremme sosialt samvær og aktivisering, og styringsflertallet ønsker å undersøke hvordan disse kan benyttes bedre for å bidra til økt aktivitet og redusert opplevelse av ensomhet blant hjemmeboende eldre. Samtidig vil vi vurdere om andre enn kommunen kan levere denne tjenesten, for å sikre et best mulig tilbud. Vårt ønske er å styrke livskvaliteten for hjemmeboende eldre i kommunen.

Viktige lavterskeltilbud som kveldsaktiviteter og sysselsettingstiltak som var foreslått kuttet i budsjettet, opprettholdes. Disse tjenestene retter seg mot grupper som har behov for ekstra støtte, og en nedleggelse ville sannsynligvis økt kostnadene andre steder i budsjettet. I tillegg ville det gått ut over aktivitetsnivået og livskvaliteten for brukerne.

For å styrke dette arbeidet finansieres også opprettelsen av et Fontenehus, som vil fungere som et viktig supplement til kommunens eksisterende tilbud.

For å ytterligere møte utfordringene knyttet til arbeidsledighet blant mottakere av økonomisk sosialhjelp, prioriterer vi arbeidsrettede tiltak. Mange har arbeidsevne, men mangler verktøyene for å komme seg i jobb. Det er i den forbindelse ønskelig å anskaffe et arbeidsrettet tilbud som bidrar til å øke yrkesmulighetene for personer med vedvarende ytelse fra NAV. Bruk av effektkontrakter kan være en av flere muligheter for å etablere et tilbud til innbyggere som har stått i utenforskap over år. Det bør utredes om det er hensiktsmessig og nødvendig å søke inn mottakere i et arbeidsrettet tiltak fra 12 ukers mottak av økonomisk stønad, samt vurdering av innskrivning i Kvalifiseringsprogram etter 26 uker.

Gjennom tiltakene som prioriteres på helse og velferd legger vi til rette for en ansvarlig og målrettet omstilling som møter dagens og fremtidens behov – med innbyggernes beste i fokus.

Prioriterte prosjekter i perioden (verbalforslag, se vedlegg 2 for detaljer)

- Boliger til personer med nedsatt funksjonsevne
- Dagsenter / møteplasser for eldre
- Etablere nettverk for arbeidsinkludering

Økonomiplantiltak

Heldøgnsomsorg: Kjøp av 20 sykehjemsplasser

I økonomiplanen er det lagt inn totalt 35 millioner til kjøp av sykehjemsplasser. Det utredes muligheter for å inngå avtaler om kjøp av sykehjemsplasser i nærliggende kommuner for å sikre økt fleksibilitet i heldøgnsomsorgen.

NAV: Anskaffe arbeidsrettede tiltak for mottakere av økonomisk sosialhjelp

I økonomiplanen er det lagt inn totalt 5,25 millioner til anskaffelse av arbeidsrettede tiltak. Det utredes et alternativ til dagens tilbud innen statlige og kommunale tiltak for å bedre møte den økende andelen av utenforskap i kommunen. Bruk av effektkontrakter kan være en av flere muligheter for å etablere et tilbud til innbyggere som har stått i utenforskap over år.

Kompetansesenter rus og psyk helse: Etablere Fontenehus

I økonomiplanen er det lagt inn midler til å etablere et Fontenehus. Oppfølging av vedtak i sak 20.6.2024 (72/24), det skal iverksettes prosess med å etablere Fontenehus senest fra 1. januar 2026.

Kommuneområde oppvekst

Endringer av tiltak og styrking av rammen i perioden er 131 millioner inkludert påpluss fra styringspartiene. Det er også lagt inn 619 millioner til investeringer i kommende fire års periode.

Styringsflertallets styrking av budsjettet er 17,1 millioner kroner i perioden 2025 – 2028.

Barnehagen og skolen er med på å legge grunnlaget for at barn og unge skal bli gode, trygge voksne som kan ta gode valg for seg og sine. Sarpsborg er et godt sted å vokse opp, men noen barn og unge trenger ekstra hjelp til å håndtere hverdagen. Utagerende atferd, vold og trusler øker i omfang i skoler over hele Norge. Det er en utvikling vi ikke skal akseptere, men som vi tar grep om.

Styringsflertallet vedtok å etablere et ressursteam for hele Sarpsborgskolen i 2024. Dette teamet med bred kompetanse på barn, unge og atferd, er nå operativt og skal jobbe målrettet mot vold og trusler i skolen. Vi tar med dette budsjettet ytterligere grep for å styrke laget rundt læreren med midler til å øke bemanningen med miljøveiledere. Midlene skal i 2025 gå til skoler med sosiodemografiske utfordringer og/eller vedvarende utfordringer med utagerende atferd.

Det gjennomføres mange prøver og kartlegginger i skolen for å vite nivået til eleven, og for å ha mulighet til å sikre tidlig innsats og tilpasset opplæring. Samtidig mener vi det må veies opp mot ressursbruken både for lærer og elev. Vi ber derfor om en gjennomgang over frivillige, nasjonale kartlegginger i lesing og regning, med mål om at Sarpsborg skal bli en kartleggingsbevisst skole. Dette vil følges opp i kommunedelplan oppvekst.

I samme kommunedelplan vil det også legges vekt på lekens plass i skolen, noe styringsflertallet ønsker styrket. Lek stimulerer til vennskap og sosialt samspill, og til språk og kognitiv utvikling. Vi ber derfor om at det legges mer vekt på lek i småskolen og at første trinn i større grad må legges opp etter intensjonen i 6-års reformen. Kompetanse om lekens betydning for barns utvikling og læring må heves blant ansatte

Det meldes om en kritisk økonomisk situasjon i private barnehager over hele landet, også i Sarpsborg. Styringsflertallet er bekymret for at dette vil kunne gå utover private barnehagers mulighet til å kunne tilby barnehageplasser på lang sikt og et tilbud med tilstrekkelig kompetanse i bemanningen på kort sikt. Samtidig er det inngått et barnehageforlik hvor det settes nye krav til kommunens finansiering av private barnehager. Dette vil styringsflertallet følge opp i en egen politisk sak i 2025.

Prioriterte prosjekter i perioden (verbalforslag, se vedlegg 2 for detaljer)

- Oppfølging av barnehageforliket på Stortinget
- Lek i første klasse
- Kartleggingsbevisst skole
- Oppvekstnettverk
- Synliggjøre avvik i vedtak

Økonomiplantiltak

Alternative skolearenaer – Fellesverket

Det bevilges midler til at Fellesverket kan etablere et dagtilbud for ungdom som trenger en alternativ arena til ordinært skoletilbud, med mål om å forebygge skolefravall og styrke motivasjon og forutsetninger for å fullføre skolegang.

Barnehager: Styrke innkjøp av materiell og utstyr i barnehagene, økt utgift

Summen til materiell og utstyr dobles for å ha pedagogiske verktøy som legger til rette for lek og læring i barnehagen.

Skoler: Styrke laget rundt læreren, opprettelse av tre miljøveilederstillinger

Laget rundt læreren styrkes med midler til å øke bemanningen i skolene, med blant annet miljøveiledere. Midlene skal i 2025 gå til skoler med sosiodemografiske utfordringer og/eller vedvarende utfordringer med utagerende atferd.

Kommuneområde samfunn

Budsjettet reduseres med 7,45 millioner i perioden 2025 – 2028.

Styringsflertallet har startet en retningsendring i kulturpolitikken i Sarpsborg. Penger og ressurser skal i større grad prioriteres til barn, unge og frivilligheten. Denne dreiningen fortsetter også i 2025. I 2024 har Sarpsborg kommune sammen med frivilligheten, lag, foreninger, råd og organisasjoner signert en fritidserklæring. Målet er at alle barn, uavhengig av foreldrenes sosiale og økonomiske situasjon, skal ha mulighet til å delta jevnlig i minst én organisert fritidsaktivitet sammen med andre. Dette følges opp i dette budsjettet med nye tilskudd, i tillegg til at tidligere vedtak om økte tilskuddsordninger blir fulgt opp.

Videre ønsker styringsflertallet å bredde ut vår satsning på næringsutvikling med noen nye prioriterte prosjekter som vi forventer vil gi en positiv effekt for lokal verdiskaping og utvikling.

Prioriterte prosjekter i perioden (verbalforslag, se vedlegg 2 for detaljer)

- Bonden som næringsdrivende
- Sarpsborg som turistkommune

Økonomiplantiltak

Kultur: Økt inntjening, Sarpsborg Scene

Sarpsborg Scene har over tid hatt økte driftsutgifter, men inntektene har ikke holdt samme takt, noe som har ført til et økt negativt resultat på rammen. Det legges derfor inn et økt inntjeningskrav. Frivillighetens tilgjengelighet og pris skal ikke rammes som følge av tiltaket. Kommunedirektør bes gjennom tertialrapporteringen vise status på måloppnåelse for inntjeningskravet på kort og lang sikt.

Kultur: Anskaffelse av digital plattform som tilgjengeliggjør fritidsaktiviteter og forenkler tilskuddsordninger

Som et ledd i å få flere barn og unge til å delta i fritidsaktiviteter, legger styringsflertallet inn midler til anskaffelse av en digital plattform for fritidsaktiviteter, og utdeling av støtte til utstyr, reiser, medlemskontingent og treningsavgift for barn og unge. Dette vil kunne gjøre fritidsaktiviteter mer tilgjengelig for innbyggerne og kan bidra til å nå målene i Fritidserklæringen som Sarpsborg kommune har forpliktet seg til sammen med lag, foreninger, organisasjoner, råd og frivilligheten i Sarpsborg.

Driftsstøtte Dialogforum Østfold

Vi ønsker å bygge et sterkt felleskap på tvers av religioner og livssyn, basert på toleranse og respekt. Det legges derfor inn fortsatt driftsstøtte til Dialogforum Østfold, primært for å arrangere dialogdager i grunnskolen.

Støtten settes til kr 150 000. Sak fremmes til formannskapet om betingelsene for samarbeidet endrer seg.

Kommuneområde fellesfunksjoner

Budsjettet reduseres med 8 millioner i perioden 2025 – 2028.

Styringsflertallet ønsker en organisasjonsstruktur som sikrer effektiv og sømløs oppgaveløsning på tvers av hele kommunen. Sterke og godt organiserte fellesfunksjoner er nøkkelen til å skape gode samarbeidsflater og legge til rette for enhetlig styring. Ved å fokusere på samhandling og klare grensesnitt mellom kommuneområdene, bygger vi en fremtidsrettet organisasjon som leverer tjenester med høy kvalitet – effektivt, økonomisk og til nytte for alle.

Markeringen av ansatte med lang tjenestetid er en viktig tradisjon som styrker fellesskapet og verdsetter lojalitet og innsats, og beholder derfor vi markeringen av tilsatte med tjenestetid 25, 40 og 50 år. Styringsflertallet mener dette har en verdi langt utover kostnadene og sender et tydelig signal om at vi setter pris på våre ansatte. Vi velger derfor å videreføre denne markeringen som en del av vår arbeidskultur.

Prioriterte prosjekter i perioden (verbalforslag, se vedlegg 2 for detaljer)

- Vurdere eget opplæringskontor
- Språkopplæring i kombinasjon med praksisplass i kommunen

Kommuneområde teknisk

Styringsflertallet styrker budsjettet med 11,5 millioner i perioden 2025 - 2028.

Styringsflertallet ønsker å opprettholde tjenester som skaper trivsel og kvalitet i hverdagen, samtidig som vi ser etter nye og mer effektive måter å løse oppgaver på. Ved å kombinere videreføring av eksisterende tiltak med utforskning av innovative løsninger, kan vi både ivareta dagens standard og legge grunnlaget for fremtidens behov. Dette er spesielt tydelig i hvordan vi jobber med friluftsområder, grøntområder, sentrum og idrettsanlegg.

Tunevannet er et populært friluftsområde som mange benytter seg av, og styringsflertallet ser viktigheten av å opprettholde vedlikehold og søppelrydding for å sikre et innbydende og tilgjengelig område. Samtidig ønsker vi å se på alternative driftsmodeller som kan involvere frivillige, lag og foreninger. På denne måten kan vi både bevare kvaliteten på tjenestene og styrke det lokale engasjementet rundt vedlikeholdet av Tunevannet.

Den samme tilnærmingen ligger til grunn for vårt syn på renhold av veier og vedlikehold av grøntområder. Et jevnt nivå av renhold og vedlikehold bidrar til et pent og trivelig nærmiljø som gagnar både innbyggere og besøkende. Derfor vil vi videreføre disse tjenestene, samtidig som vi ser på muligheter for å modernisere driften. Ved å inkludere frivillige aktører gjennom en enkel og oversiktlig ordning med betaling for bidrag, kan vi sikre høy kvalitet på tjenestene samtidig som vi styrker lokalt fellesskap.

For sentrum er det særlig viktig å opprettholde et attraktivt og innbydende miljø som både innbyggere, næringsliv og besøkende kan glede seg over. Sommerblomster skaper trivsel, styrker sentrum som møteplass og gir et positivt førsteinntrykk av byen vår. Styringsflertallet ser dette som en investering i et levende og blomstrende sentrum, og vi velger derfor å videreføre planting og vanning av sommerblomster.

Frivilligheten er en uvurderlig ressurs ved idrettsanlegg i kommunen, og vi ønsker å støtte dette arbeidet. Derfor opprettholder vi dagens ordning med baneklipping i 2025. Samtidig ønsker vi å se fremover og legge til rette for en mer effektiv løsning. Et prøveprosjekt med robotgressklippere i samarbeid med to utvalgte klubber neste år kan være et steg i denne retningen. Dette gir oss muligheten til å teste ut nye metoder før en eventuell innfasing i 2026, samtidig som vi i dialog med idretten sikrer en løsning som fungerer for alle parter.

Det gis videre et ekstraordinært driftstilskudd til Sarpsborg 08 i 2025. Samtidig ønsker vi å iverksette et felles initiativ med klubben for å optimalisere driften av stadion. Målet er å redusere driftskostnader og øke inntekspotensialet. Vi vil også vurdere om dagens driftsform som kommunal virksomhet er optimal, eller om andre drifts- og eierskapsmodeller kan bidra til en mer effektiv drift og bedre utviklingsmuligheter. En sak vil fremmes for bystyret i løpet av første halvår 2025, slik at en eventuell ny driftsmodell kan implementeres fra 2026.

Gjennom disse tiltakene viser styringsflertallet hvordan vi både bevarer viktige satsinger og ser fremover for å finne nye og bedre måter å løse oppgavene på. Målet er alltid å opprettholde kvaliteten på tjenestene, samtidig som vi utnytter mulighetene for økt engasjement, effektivisering og bærekraftig utvikling.

Økonomiplan tiltak

Kommunalteknikk: Opprettholde baneklipp på private idrettsanlegg 2025, endre driftsmodell 2026

Iverksette et prosjekt sammen med idretten om innfasing av robotklippere på to idrettsbaner i 2025, før eventuelt full innfasing i 2026. Hvilke idrettslag som er aktuelle for oppstart i 2025 og hvordan innfasingen skal skje avklares gjennom dialog med idretten.

Sak fremmes til hovedutvalg for plan, miljø og teknikk.

Eiendom: Sarpsborg 08 - ekstraordinært driftstilskudd

Iverksette et felles initiativ med Sarpsborg 08 med mål om å optimalisere driften av stadion ved å redusere driftskostnader og øke inntekspotensialet. Det skal også vurderes om dagens driftsform som kommunal virksomhet i den sammenhengen er optimal, eller om andre drifts- og eierskapsformer kan bidra til å gi en mer effektiv drift og økt potensiale for utvikling.

Sak fremmes for formannskapet våren 2025.

Kommunalteknikk: Opprettholde opprydding ved Tunevannet om sommeren, endre driftsmodell 2026

Vedlikehold og søppelrydding opprettholdes på dagens nivå samtidig som det sees på muligheten for at det i større grad kan ivaretas av frivilligheten eller andre ideelle aktører.

Kommunalteknikk: Unngå reduksjon i bemanning vei og grøntområder, endre driftsmodell 2026

Generelt vedlikehold av uteområder, opprettholdes på samme nivå samtidig som det sees på muligheten for at det i større grad kan ivaretas av frivilligheten eller andre ideelle aktører.

Kommunedirektør

Styringsflertallet ønsker å vurdere om områdene for tjenester rettet mot barn og unge er optimalt organisert. Videre ønsker vi at man vurderer om kommunen skal opprette et brukerombud for å best mulig ivareta brukernes rettigheter.

Prioriterte prosjekter i perioden (verbalforslag, se vedlegg 2 for detaljer)

- Brukerombud
- Vurdere endring i organisasjonstilhørighet

Vedlegg 1a - Endringer til kommunedirektørens innstilling

(slik vedtatt i formannskapet)

Økte /reduserte driftskostnader per kommuneområde	2025	2026	2027	2028
---	------	------	------	------

<i>Helse og velferd</i>				
Helse: reduksjon i styrking av legevakten	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Helse: nytt tiltak i fastlegestrategien	300	300	300	300
Kompetansesenter rus og psyk helse: Beholde lavterskeltjeneste kveld	1 900	1 900	1 900	1 900
Kompetansesenter rus og psyk helse: Beholde sysselsettingstiltak	1 750	1 750	1 750	1 750
Kompetansesenter rus og psyk helse: Etablere Fontenehus	100	500	1 500	1 500
NAV: Anskaffe arbeidsrettede tiltak for mottakere av økonomisk sosialhjelp	750	1 500	1 500	1 500
NAV: Ivareta dagens nivå kvalifiseringsprogrammet		2 000		
Heldøgnsomsorg: Kjøp av 20 sykehjemsplasser			17 500	17 500
Heldøgnsomsorg: Beholde Kruseløkka sykehjem med 27 plasser	11 000	22 000	22 000	22 000
Heldøgnsomsorg: Beholde 35 sykehjemsplasser		13 580	27 160	27 160
Hjemmesykepleien: styrke budsjett for å finansiere økning i hjemmeboende - redusert tilskudd til 50 %			-7 500	-7 500
Hjemmesykepleien: styrke budsjett for å imøtekomme demografiutfordringer - redusert tilskudd til 75 %		-2 400	-3 000	-3 000
Hjemmesykepleien: styrke tjenesten for å hensynta nedleggelse av sykehjemsplasser - redusert tilskudd til 75 %		-4 400	-4 400	-4 400
Direktør med stab: styrke budsjett for å finansiere pukkeeffekt av å legge ned 62 sykehjemsplasser - redusert tilskudd til 50 %	-3 150	-4 000	0	0
Total velferd	11 650	31 730	57 710	57 710

<i>Oppvekst</i>				
PPT: Alternativ skolearena, Fellesverket	500	500	500	500
Barnehager: Styrke innkjøp av materiell og utstyr i barnehagene, økt utgift	350	350	350	350
Tilskudd private barnehager: Økt tilskudd som følge av styrking av innkjøp av materiell og utstyr i barnehagene			1 050	1 050
Skoler: Styrke laget rundt læreren, opprettelse av tre miljøveilederstillinger	1 200	2 400	2 400	2 400
Total oppvekst	2 050	3 250	4 300	4 300

<i>Samfunn</i>				
Kultur: Økt inntjening, Sarpsborg Scene	-750	-1 500	-3 000	-4 000
Kultur: Anskaffelse av digital plattform som tilgjengeliggjør fritidsaktiviteter og forenkler tilskuddsordninger	300	300	300	300
Total samfunn	-450	-1 200	-2 700	-3 700

<i>Fellesfunksjoner</i>				
HR: Beholde markering av tilsatte med tjenestetid 25, 40 + 50 år	500	500	500	500
HR: Redusere kostnad omstilling	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Totalt fellesfunksjoner	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000

<i>Teknisk</i>				
Kommunalteknikk: Opprettholde opprydding ved Tunevannet om sommeren, endre driftsmodell 2026	337	300	300	300
Kommunalteknikk: Unngå reduksjon i bemanning vei og grøntområder, endre driftsmodell 2026	800	800	800	800
Kommunalteknikk: Beholde planting og vanning av sommerblomster	500	500	500	500
Kommunalteknikk: Opprettholde baneklipp på private idrettsanlegg 2025, endre driftsmodell 2026	300	100	100	100
Eiendom: Sarpsborg 08 - ekstraordinært driftstilskudd	1 000	0	0	0
Eiendom: Kostnad ved ivaretagelse av Kruseløkka sykehjem	325	650	650	650
Eiendom: Kostnad ved ivaretagelse av 35 sykehjemsplasser		250	500	500
Total teknisk	3 262	2 600	2 850	2 850

<i>Økte /reduserte driftskostnader</i>	2 025	2 026	2 027	2 028
Helse og velferd	11 650	31 730	57 710	57 710
Oppvekst	2 050	3 250	4 300	4 300
Samfunn	-450	-1 200	-2 700	-3 700
Fellesfunksjoner	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Teknisk	3 262	2 600	2 850	2 850
Kommunedirektøren	0	0	0	0
Total	14 512	34 380	60 160	59 160

<i>Økte inntekter, bruk av fond</i>				
Bruk av budsjettert avsetning	-14 512	-34 380	-60 160	-59 160
Økt/reduert rente	0	0	0	0
Økt/reduert avdrag	0	0	0	0
Total	-14 512	-34 380	-60 160	-59 160
Netto	0	0	0	0

Vedlegg 1b – Endringer til formannskapetets innstilling, etter offentliggjøring

Økte /reduserte driftskostnader per kommuneområde	2025	2026	2027	2028
---	------	------	------	------

<i>Helse og velferd</i>				
Forebyggende tjenester: gratis prevensjon til ungdom og sårbare kvinner	300	300	300	300
Direktør med stab: Driftsstøtte, Dialogforum Østfold	150	150	150	150
	450	450	450	450

<i>Oppvekst</i>				
PPT: Reversere tiltak "Effektivisere og redusere driftsnivå, innsparing"	600	600	600	600
Spesialpedagogisk førskole: Reversere tiltak "Effektivisere og redusere driftsnivå, innsparing"	200	200	200	200
	800	800	800	800

<i>Økte /reduserte driftskostnader</i>	2025	2026	2027	2028
Helse og velferd	450	450	450	450
Oppvekst	800	800	800	800
Samfunn				
Fellesfunksjoner				
Teknisk				
Kommunedirektøren				
Total	1 250	1 250	1 250	1 250

<i>Økte inntekter, bruk av fond</i>				
Bruk av budsjettert avsetning	-1 250	-1 250	-1 250	-1 250
Økt/ redusert rente	0	0	0	0
Økt/ redusert avdrag	0	0	0	0
Total	-1 250	-1 250	-1 250	-1 250
Netto	0	0	0	0

Vedlegg 2 – Verbalforslag og bestillinger, oppstart av tiltak

Kommuneområde helse og velferd

Boliger til personer med nedsatt funksjonsevne

Oppdrag:

Kommunen jobber for å sikre at personer med nedsatt funksjonsevne får reell mulighet til å etablere boligfellesskap som fremmer selvbestemmelse, tilpassede løsninger og sosiale fellesskap, som et alternativ til tradisjonelle kommunale boliger.

Sak fremmes til hovedutvalg for velferd og folkehelse høsten 2025.

Dagsenter / møteplasser for eldre

Oppdrag:

Det opprettes en sak som ser på behov for dagsenter og møteplasser for eldre, og det gjøres en vurdering av om denne tjenesten kan tilbys utenfor kommunens egen tjenesteportefølje.

Sak fremmes til hovedutvalg for velferd og folkehelse høsten 2025.

Etablere nettverk for arbeidsinkludering

Oppdrag:

Det ses på mulighetene for å i samarbeid med NAV opprette et nettverk for arbeidsinkludering med relevante aktører som kan gi flere en mulighet i arbeidslivet i Sarpsborg. Nettverket kan inneholde aktører og bedrifter fra næringslivet, arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjoner, inkluderingsbedrifter og andre med arbeidsinkludering som virksomhet/interessefelt.

Sak fremmes til hovedutvalg for velferd og folkehelse våren 2025.

Kommuneområde oppvekst:

Oppfølging av barnehageforliket på Stortinget

Oppdrag:

Det fremmes en sak om hvordan Sarpsborg kommune skal følge opp barnehageforliket som er inngått på Stortinget, hvor det blant annet ses på finansiering av private barnehager.

Saken forelegges hovedutvalg for kultur og oppvekst våren 2025.

Lek i første klasse

Oppdrag:

Det legges større vekt på lek i småskolen, og undervisningen på første trinn bør i større grad reflektere intensjonene i 6-årsreformen. Kompetansen om lekens betydning for barns utvikling og læring må styrkes. Saken innarbeides i kommunedelplan oppvekst.

Kartleggingsbevisst skole

Oppdrag:

Det iverksettes en gjennomgang av frivillige, nasjonale kartlegginger i lesing og regning, med mål om at Sarpsborg skal bli en kartleggingsbevisst skole.

Det fremmes sak til hovedutvalg for kultur og oppvekst våren 2025.

Oppvekstnettverk

Oppdrag:

Se på mulighetene for å opprette et Oppvekstnettverk med relevante aktører for barn og unges oppvekst i Sarpsborg, som inkluderer blant annet aktører som skole, familiehelsetjenesten, oppvekstledelse, KORP, NAV, SLT, arbeidstakerorganisasjoner og frivilligheten. Sak fremmes til hovedutvalg for kultur og oppvekst våren 2025.

Synliggjøre avvik i vedtak

Oppdrag:

I kvalitetsmeldingen for grunnskolen er det verdifullt å få en oversikt som viser hvordan ulike typer undervisning og tilrettelagt opplæring gjennomføres. Dette kan bidra til å synliggjøre eventuelle områder med forbedringspotensial, inkludert hvordan vedtak om spesialundervisning ivaretas. Målet er å benytte etablerte systemer og tilgjengelig informasjon for å gi et godt grunnlag for utvikling.

Oppdraget innarbeides i kvalitetsmeldingen for grunnskolen.

Kommuneområde samfunn

Bonden som næringsdrivende

Oppdrag:

I samråd med ulike landbruksaktører utarbeides det målsetninger og tiltak som fremmer landbruket og bonden som næringsdrivende. Målsetningene og tiltakene innarbeides i Handlingsprogram for næringsutvikling.

Egen sak fremmes, alternativt innarbeides i den årlige statusrapporteringen for handlingsprogrammet.

Sarpsborg som turistkommune

Oppdrag:

Sarpsborg kommune søker statsforvalter om å definere området Ullerøy – Karlsøya, og eventuelt andre aktuelle områder, som *typisk turiststed* for månedene mai-august, slik at det åpnes for mer næring og attraktiv utvikling i området, blant annet ved å tillate søndagsåpen butikk.

Sak fremmes for formannskapet våren 2025.

Kommuneområde fellesfunksjoner

Vurdere eget opplæringskontor

Oppdrag:

Det vurderes om kommunen bør gjennomføre rekruttering og oppfølging av lærlinger i egen regi. Det skal også ses på et samarbeid med Fredrikstad om dette.

Sak fremmes til hovedutvalg for kultur og oppvekst høsten 2025.

Språkopplæring i kombinasjon med praksisplass i kommunen

Oppdrag:

Videreutvikle arbeidet med å tilrettelegge for flere praksisplasser i kommunens virksomheter, med fokus på å styrke mulighetene for arbeidstrening og språkopplæring. Dette er et viktig tiltak for å skape større inkludering og bidra til at flere kan komme i arbeid.

Sak fremmes til formannskapet våren 2025.

Kommunedirektør

Brukerombud

Oppdrag:

Det utredes om Sarpsborg kommune skal etablere et brukerombud. Sak fremmes til formannskapet høsten 2025.

Vurdere endring i organisering av tjenester rettet mot barn og unge

Oppdrag:

Det vurderes organisatoriske tiltak for å koordinere og samordne kommunens innsats overfor barn og unge best mulig, og for å understøtte en dreining fra reparasjon til forebygging.

Det fremmes sak til formannskapet i 2025 med beskrivelse av mulige tiltak.